

15.7.2002

917/4/00

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Raino Marttunen

VIRKAVAPAUSPÄÄTÖKSEN PERUUTTAMINEN

1 KIRJOITUS

A arvostelee 6.4.2000 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kantelukirjoituksessa Maanpuolustuskorkeakoulun ja Geodeettisen laitoksen menettelyä virkanimityksen ja virkavapauden myöntämisen yhteydessä. A:n siirtyessä helmikuussa 1998 Geodeettiselta laitokselta Maanpuolustuskorkeakouluun oli hänen mukaansa suullisesti sovittu mahdollisuudesta palata entiseen virkaan. A:lle oli kahdesti myönnetty virkavapautta Geodeettiselta laitokselta, mitkä päätökset oli kuitenkin myöhemmin mitätöity.

2 SELVITYKSET

Geodeettisella laitoksella kirjastonhoitajana toiminut A on 27.2.1998 nimitetty Maanpuolustuskorkeakouluun puolustusvoimien kirjastoamanuenssin virkaan 1.3.1998 lukien. Koeajaksi on määrätty 1.3. -31.8.1998. Geodeettisen laitoksen silloinen ylijohtaja B on myöntänyt A:lle virkavapautta täksi koeajaksi. Ylijohtaja B on 22.6.1998 myöntänyt A:lle vielä lisää virkavapautta 1.9.1998-28.2.1999 väliseksi ajaksi. Myöhemmin 26.11.1998 laitoksen uusi ylijohtaja C on mitätöinyt molemmat A:lle myönnetyt virkavapaudet.

Ylijohtaja C:n selvityksen mukaan virkavapautta ja sen jatkoa myönnettäessä oli koko ajan oltu siinä käsityksessä, että A:n työsuhde Maanpuolustuskorkeakoulussa oli ollut tilapäinen. A ei selvityksen mukaan ollut virkavapauhakemusta tehdessään toimittanut kirjallista tietoa siitä, että hän oli hakenut ja saanut vakinaisen viran Maanpuolustuskorkeakoulusta. C:n saatua tietää A:n pysyvistä uudesta virkasuhteesta hän oli valtion virkamieslain 65 §:n perusteella mitätöinyt edeltäjänsä myöntämät virkavapaudet.

Maanpuolustuskorkeakoulun selvityksen ja Maanpuolustuskorkeakoulun kirjaston johtajalta puhelimitse saadun selvityksen mukaan A ei ollut missään vaiheessa ilmoittanut halustaan palata takaisin edelliseen työpaikkaansa kuuden kuukauden koeajan jälkeen.

A on myöhemmin puhelimitse ilmoittanut, että hänelle on 1.9.2001 lukien myönnetty pysyvä työkyvyttömyyseläke.

3 ARVIOINTIA

Hankitut selvitykset ovat osittain ristiriidassa sen kanssa mitä A on kantelussaan kertonut tapahtumainkulusta. Selvitysten mukaan Geodeettisella laitoksella ei ole virkavapauksia myönnettäessä ollut tietoa A:n nimittämisestä Maanpuolustuskorkeakoulun vakinaiseen virkaan.

Valtion virkamieslain 65 §:n 1 momentin mukaan virkamies katsotaan eronneeksi aikaisemmasta virasta siitä ajankohdasta, josta hänet muutoin kuin määrääjäksi on nimitetty toiseen valtion virkaan. Lain sanamuodon perusteella ei ole yksiselitteisen selvää, voiko vakinaiseen virkaan nimitetylle myöntää virkavapautta edes koeajaksi. Oikeuskirjallisuudessa on kuitenkin katsottu, että koeaika voidaan rinnastaa virkaan tai virkasuhteeseen nimittämiseen määrääjäksi, jolloin myös virkavapautta voidaan myöntää aikaisemmasta virasta koeajaksi. Muuten tilanne olisi työntekijän työsuhteturvan kannalta ilmeisen kohtuuton.

Viimeistään koeajan päätyttyä 1.9.1998 lukien A:n on kuitenkin suoraan virkamieslain nojalla katsottava lopullisesti eronneen aiemmasta virastaan, minkä jälkeen myöskään virkavapautta ei olisi voitu hänelle myöntää. Tähän nähden päätöstä mitätöidä jälkimmäinen virkavapaus ei voida mielestäni pitää virheellisenä menettelynä.

Sen sijaan koeajaksi myönnetyn ensimmäisen kuuden kuukauden virkavapauden "mitätöintiä", voidaan mielestäni edellä selostettu huomioon ottaen arvostella. Kun ensimmäinen virkavapaus on myönnetty A:lle laillisesti, sen jälkikäteinen peruuttaminen olisi hallintomenettelylain 26 §:n valossa edellyttänyt A:n omaa suostumusta. Valtion virkamieslain 65 §:n 1 momentin edellä selostetun sanamuodon perusteella asiaa voitaneen kuitenkin pitää jossain määrin tulkinnanvaraisena. Tästä "mitätöinnistä" ei ole nähdäkseni aiheutunut A:lle myöskään mitään oikeudenmenetystä.

4

TOIMENPIDE

Katson riittäväksi saattaa Geodeettisen laitoksen ylijohtajan C:n tietoon edellä selostetun käsitykseni lainmukaisesta menettelystä A:n ensimmäistä virkavapautta koskenutta päätöstä jälkikäteen muutettaessa. Tässä tarkoituksessa lähetän C:lle jäljennöksen tästä päätöksestä.

Hankituista selvityksistä ilmenevien tietojen perusteella ei kantelussa kerrotuissa muissa asioissa ole mielestäni menetelty lainvastaisesti tai siten virheellisesti, että oikeusasiamiehen olisi niihin enää puututtava. Tämän johdosta asia ei ole johtanut enempiin toimenpiteisiin puoleltani.

Jäljennös päätöksestä lähetetään tiedoksi myös Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorille.

Kirjoituksen liitteet palautetaan ohessa.